

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pamflet nemškega društva v Celovci.

Iz Koroškega.

III.

Danes hočemo pokazati, kako plitvi, ničevi in neosnovani so „dokazi“ nemškega društva.

Tako na prvi strani tožijo, da je v nevarnosti deželnim mir. Slovenski svet že vé, kakšen „mir“ imajo ti ljudje v mislih: da se Slovenec brezpojno pokori povelju nemških hegemonov, to je njih idealni „mir“. Resničnega miru pa ne bo, dokler Slovenci ne dobijo svojih narodnih pravic. Kdor je tedaj v resnici za mir in pokoj, naj dela na to, da se izvede resnična ravnopravnost!

Na 3. in 4. strani pravijo, da ljudska štete po škofjskem šematizmu ni zanesljiva, ker ga sestavlja strankarsk slovensk mož (g. kanonik Lambert Einspieler). To je pa tako ničev ugovor. V šematizmu ne stoji, koliko je v kateri fari Slovencev in koliko Nemcev, ampak stoji samo, koliko je duš in kateri jezik se v cerkvi rabi. Število duš pa naznajajo župniki iz krstnih bukev. Tu ne more biti zmote. Število Slovencev v šematizmu ni navedeno, le v slovenski brošuri se je to število povprek izračunilo tako, da se je seštele prebivalstvo vseh slovenskih in polovica prebivalstva namešanih far. Čeravno je v nekaterih slovenskih farah tudi nekaj Nemcev, treba je pa pomisliti, da je še več Slovencev v takih farah, ki se štejejo za trdo nemške.

Ako pa nadalje trdijo, da se katoliška cerkev nič ne ozira na potrebe ljudstva in da pusti še nadalje slovenski pridigovati, čeravno je ljudstvo že ponemčeno, mora se to naravnost lažnjivo in smešno imenovati. Čeravno namreč slovenski kmetje na meji skoro vsi znajo nekoliko nemški, vendar to znanje ni tako, da bi zadostovalo za celo duševno življenje. Oni znajo vsakdanje izraze „guten Tag; wie geht's? wohin denn? was kostet das? fünf Gulden“ itd.; toda abstraktnejših nemških izrazov ne poznavajo in ne razumejo; oni ne vedo, kaj je „Furcht, Hass, Tugend, Gründlichkeit, Vielseitigkeit, Begriff, Ermessen, Wahn, Idee, Vorstellung“ itd., da ne govorimo o latinskih, grških in francoskih besedah, ki jih v nemščini vse

mrgoli. Zato pa nemških knjig ne razumejo in tudi nemške pridige ne. Saj so se že na več krajih pustili po nemškutarjih pregoroviti, da so župnika prosili, naj nemški pridiguje, pa povsod so koj po prvi nemški pridigi spet prišli k župniku in rekli: „Gospod, koj po slovenski pridiguje, nemške pridige nesmo nič razumeli.“

Na 6. strani pravijo, da so Slovenci že od nekdaj pošiljali svoje otroke mej Nemce, da bi se nemški naučili. To so pa pozabili dostaviti, da so tudi Nemci pošiljali svoje otroke mej Slovence iz ravno tistega namena.

Na isti strani pravijo, da je koroška slovenščina uboga in z nemškimi besedami močno namešana. Vsak pameten človek bi iz tega sklepal: ravno zato je treba slovenskih šol, da se jezik sčisti in da se otroci navadijo izrazov, ki so na Koroškem že skoro pozabili. Ne pa tako koroški „pedagogi“. Oni pravijo slovenskim kmetom: „Čemu vam bo slovenska šola, saj slovenski znajo otroci že tako!“

Če pa pri takem zanemarjenju slovenščine koroški Slovenci mnogo starih lepih slovenskih besed pozabijo ali pa z germanizmi nadomestijo, potem pa vpijejo ti „pedagogi“, da je koroška slovenščina uboga in z germanizmi namešana! Najprej slovenskega konja izstradajo, potem pa porogljivo kažejo na njegova suha rebra!

Predrzno pa pretiravajo, ko pišejo na isti strani, da je koroška slovenščina „ein durch slovenische Anhängsel corruptes Deutsch“!

Smešna je trditev na 7. strani, da se koroški Slovenec ložje nauči nemščine, nego nove slovenščine. Nemščino jim osem let ubijajo v glavo, pa kmetje še ne razumejo nemških knjig, nasprotno se pa slovenščine nikjer ne učijo, da, niti slovensko bratine, in vendar ima družba sv. Mohora na Koroškem 2768 družbenikov, „Mir“ pa 1600 naročnikov, nekoliko pa tudi drugi slovenski časniki. Ali je verjetno, da se bo revni kmet naročil na časnik, katerega ne razume?

Kot dokaz, da koroški Slovenci sami ne marajo za slovenščino, navaja nemška knjižica tudi to, da so se slovenske občine le pičlo oglašale za slo-

venski zakonik in za slovensko prilogo k metijskega lista. Zastran kmetijskega lista se lahko odgovori, da koroški kmetje nemajo toliko denarja, da bi se naročevali na strogo strokovne liste. Zraven gospodarskega pouka hočejo tudi kaj imeti za kratek čas, zvedeti hočejo tudi dnevne novice in kaj malega iz politike.

Zastran slovenskega zakonika je pa tako: Ker se na Koroškem vse nemško uraduje, in ker slovenski župani sami ne znajo dovolj nemščine, zato imajo navadno nemške ali pa nemškutarške, za nemščino vnete tajnike, kateri opravljajo vse pisarje. Taki nemški tajniki so se vedno rekli, da jim slovenskega zakonika ni treba. Nemško uradovanje okrajnih glavarstev sploh hudo tepe koroške Slovence. Marsikateri pošteni slovenski možak se županstva samo zato brani, ker ne zna dovolj nemški, potem pa volijo takega, ki zna, in tak je navadno že ves ponemčen ter nasprotnik slovenskih teženj!

Na 12. strani pravi knjižica, da postane nemščina učni jezik še le s 3., 4. ali 5. letom. S tem so se pa sami ujeli. Ako se morejo otroci že v 3. letu poučevati po nemški, kje so se pa naučili toliko nemščine, če ne v 1. in 2. letu? Resnica je, da se nemški pouk začne že v prvem letu in da so šole v Celovški okolici sploh čisto nemške.

Na 17. strani pravijo, „dass es den Lehrern gelingt, mit der deutschen Unterrichtssprache das Lehrziel zu erreichen“. Nam se pa od verodostojne strani zatrjuje, da otroci, ki so 8. šolsko leto dovršili, še slovensko brati ne znajo, nemško pa znajo brati, — toda ne razumejo nič.

Zdaj naj pa vsak pogleda v šolsko postavo, kaj je naloga ljudske šole in koliko ter česa bi se morali otroci naučiti, — in potem naj sam sodi, kaj mu je misliti o tej izjavi nemških koroških pedagogov!

Na 18. strani so mislili, da so prav dobro posekali koroške katehete. Pravijo namreč porogljivo: „Kateheti so se pritožili, da ne morejo učiti krščanskega nauka, ako otroci ne znajo brati slovenskega katekizma; na konec leta pa so vendar

štravih las in sive brade. Obleka njegova bila je starinskega holandskega kraja — suknen jopič, prepasan okolu telovnika, več parov hlač, zgornje široke, ob straneh okrašene z vrsto gumbov, in na kolenih trakovi. Na plečih nosil je težak sod, očvidno poln žganjice, in dal je Ripu znamenje, naj pristopi ter mu pomaga držati breme. Če prav se je Rip precjel bal tega novega znanca in mu ni zupal, vendar ga uboga s svojo navadno dobrodusnostjo; vrsteč se pri nošnji, lezla sta navkreber po ozkem jarku, ki je bil očvidno izsušena struga gorskega potoka. Mej potjo slišal je Rip zdaj pa zdaj na dolgo bobneči hrum, kakor daljno grmenje, ki se je zdel, da prihaja iz globoke jame, ali bolje iz špilje mej visokimi skalami, kamor ja je vedla neugodna pot. Za jeden hip je postal, a spomnivši se, da utegne biti šum mimogreduče nevihte, kakeršna često nastane na visokih gorah, stopal je dalje. Prišedši onostran globeli, došla sta do Jame, jednake majhnemu amfiteatru, obdane od vrtoglavih strmin, čez katera so z robov viseča drevesa zpletala svoje veje, tako da je bilo skozi nje videti le azurno-modro nebo in svetle večerne oblake. Ves ta čas stopala sta Rip in tovariš njegov molčljiv dalje; kajti če prav se je Rip jako čudil, čemu v to divjo

LISTEK.

Rip Van-Winkle.

(Iz W. Irvingove „knjige črtic“ poslovenil Vinko.)

(Dalej.)

Na jednej takšnej dolgotrajnej klatnji lepega jesenskega dne bil je Rip prišel na jednega najvišjih delov Kaatskillskih gor, da sam ni vedel kako. Stregel je svojej najljubšej zabavi, lovnu na veverice, in tih samota je odmevala od pokanja njegove puške. Zasopljen in uspehan vrgel se je pozno popoludne na zelen, z gorskimi želišči obrasten grič, ki je bil na zgornjem robu brežine. Skozi jaso mej drevjem pregledati je mogel vse nižavje, mnogo milj bujnega lesa. Videl je v daljavi divni Hudson, daleč, daleč pod njim tiso, a veličastno tekočega svojo pot, v katerej je odseval bagren oblak ali jadro počasi naprej polzeče ladije, zdaj pa zdaj počivajoče na kristalnih prsih njegovih in nazadnje gubeče se v višnjelkastem gorovji.

Na drugej strani gledal je v globoko gorsko brezno, divje, samotno in grudasto, kojega dno, s kosi previsečih skal napolneno, je bilo le slabo raz-

svitleno od odseva zahajajočega solnca. Nekaj časa ležal je Rip vtopljen v ta prizor; če dalje bolj se je mračilo; gore so pričele metati svoje dolge modre sence čez doline; izprevidel je, da bode dokaj prej tema, predno bi mogel dospeti v vas. Težak vzdih izvil se mu je mislečemu, s kako jezo ga bode obsipa gospa Van-Winklova.

Pričenjajoč lezti navzdol začuje iz daljave glas, ki je klical: „Rip Van-Winkle! Rip Van-Winkle!“ Ozre se, a druga ne more opaziti kot vrano, samotno letečo tja čez goro. Misli si, da se mu je le zdelo, in zopet jame dolni lezti, kar začuje isti krik, glaseči se skozi tih večerni vzdih: „Rip Van-Winkle! Rip Van-Winkle!“ Za jedna se Volku zježi dlaka, tih zarenčavši stisne se tik svojega gospodarja ter plaho gleda v brezno. Rip čuti, da ga obhaja nekaj čuden strah; plaho pogleda v isto mér ter ugleda čudno postavo, ki počasi pleza po skalah gori, uklanjajoča se pod težkim tovorom, katerega nosi na hrbitu. Čudil se je, da je na tem zapuščenem, neobiskovanem kraji našel človeško bitje; a misleč, da je iz soseščine kdo, potreben njegove pomoči, hiti dolni pomagat mu.

Približavši se, se še bolj začudi čudnej počobi tujcevej. Bil je nizek, čokat dedec, gostih ku-

skoro vsem dali **dobro spričevalo.** Ali pa ti „pedagogi“ ne vedo, da so šolska spričevala le relativna? Če ima učenec prve latinske šole iz la izvrstno, iz tega še nikakor ne sledi, daje zdaj latinščine tinščine že popolnem zmožen, ker potem bi se mu je ne bilo treba več učiti; ampak spričevalo hoče le reči, da se je dečko v tem času in pri teh okoliščinah dosti naučil.

Tako mora tudi katehet v poštov jemati, da je krščanski nauk poučeval le po dve uri na teden, in da so otroci imeli premagati hude ovire, ker neno mogli rabiti slovenskega katekizma. Ko bi torej prav malo znali, katehet mora jim dati vendor **dobro spričevalo.**

Tudi to skušajo opravičiti, da zastran učnega jezika ne povprašujejo več občin, ampak deželni odbor.

§. 6. šolske postave tolmačijo namreč tako: „Učni jezik dočenja deželni šolski svet in tisti, ki šolo vzdržuje. Šole pa uzdržuje dežela, deželo zastopa deželni odbor, ergo . . .“

Ali je pa to pravo razlaganje?

Dežela plačuje le učitelje, šolske hiše pa morajo občine same staviti. Ob jednem pa občine uplačujejo tudi v deželnem zaklad, kajti deželni odborniki ne plačujejo učiteljev iz lastnega žepa, pa tudi ne iz kakega starega deželnega zaklada. Nadalje je treba pomisliti, da dva deželna odbornika že tako sedita v deželnem šolskem svetu in da torej ta svet tako pozna mnenje deželnega odbora in ni treba, da bi ga še povpraševal. Knjižica sicer pravi, da je deželnih odbornikov pet, in da sta le dva v šolskem svetu, da toraj večina deželnega odbora ni zastopana v šolskem svetu. To je pa abotno dokazovanje. Na Koroškem so vsi deželni odborniki nemški liberalci. Ko bi prav hoteli, ne morejo družega odbornika poslati v šolski svet ko nemškega liberalca; smešno pa bi bilo misliti, da bosta ta dva drugače govorila, kakor želi večina deželnega odbora.

Ako to obvelja, potem postane član 19. državnih temeljnih postav neveljavven za manjšine po vseh deželah. Kjerko je deželni odbor nemško-liberalen, odločil se bo za nemške ljudske šole!

Da bodo pa take interpretacije zanaprej nemogoče, treba je pred vsem, da se §. 6. šolske postave tako spremeni, da bo v njem jasno izrečena naša pravica do narodnih ljudskih šol.

To bodo zdaj našim poslancem prva skrb in najboljši odgovor na pamflet nemškega društva v Celovci!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. novembra.

Katoliška-patriotična kazina v Linzi sklenila je peticijo na **državni zbor**, da bi se upeljalo strogo praznovanje nedelj. Peticija polemizuje proti dr. Mengerjevemu predlogu in priporoča, da bi se cerkveni nauki o lastnini in delu upeljali v veljavo. Z nedeljskim počitkom naj bi se združilo tudi posvečevanje nedelj.

goro vlečeta sod Žganjice, bilo je vender na tem neznancu nekaj čudnega in nedoumnega, kar je navdajalo s strahom in odvračalo od vsake zaupljivosti.

Ko sta vstopila v amfiteater, pokazale so se mu nove čudezne stvari. Na gladkem mestu v sredi kúgljala je družba čudnih ljudij. Bili so oblečeni v nenavadno tujezemsko opravo. Jedni so nosili kratke kamižole, drugi jopiče z dolgimi nožmi za pasom, večinoma pa so imeli velikanske hlače jednakega kroja, kakor jih je imel vodnik. A tudi njih obrazi so bili kaj posebnega; jeden je imel veliko glavo, široko čelo in majhne svinjske oči; drugemu je bilo lice videti, kakor da je vse jeden sam nos, in pokrivalo ga je belo, sladkorjevemu klobuku podobno pokrivalo, ki je bilo olepšano z rudečim petelinovim perescem. Vsi so imeli brade različne oblike in barve. Jeden izmej njih je bil videti njih poglavar. Bil je to jak star gospod ogorelega lica; nosil je z motvozi olepšano kamižolo, širok pas z obramnicico, visok, špičast klobuk s peresom, rudeče nogovice in čevlje z visokimi petami in rožicami. Vsa skupina spominala je Ripa podob na flamskej sliki v sobi čestitega gospoda selskega župnika Van Schaicka, ki je bila sem prinešena ob času naselejanja iz Holandije.

(Dalje prih.)

Kakor je tudi hudo zadela razsodba v Kraljevovski aféri Čeha, vendar tudi Nemcev nikkakor ni zadovoljila. Ko bi bili vedeli, da bode izid tak, bi cele stvari najbrž ne bili spravili pred sodišče, ampak bili bi mirno potrpeli. Pokazalo se je, da Nemci niso tako nedolžni, kakor so trdili nemški listi. Obsojeni so namreč tudi širje Nemci zaradi javnega nasilstva. Krivda je torej bila na obeh straneh in niti Čehi niti Nemci ne morejo drug drugemu kaj očitati. Kako je potrla ta razsodba Nemce, kaže izrek dr. Schmeykala v „Nemškem društvu“, da odbor tega društva zmatra to razsodbo za zadevo nemške stran ter bode stopil v zvezo z zagonovniki nemških zatožencev in porabil vsa pravna sredstva, da bi se razsodba pri kasacijskem sodišči uničila. To se bode pa Nemcem javljne posrečilo.

Vnanje države.

Konferenca je v ponedeljek imela tretjo sejo. V tej seji so veleposlaniki podpisali protokol, da priporočajo ustanovljenje status quo ante. Ta protokol podpisal je tudi angleški veleposlanik mr. White, toda s pridržkom, ki nareja ves protokol iluzoričen. Izrekel je, da angleška vlada sicer priznava, da je v teoriji uvedenje prejšnjih razmer v Vzhodnji Rumeliji najboljša rešitev, v praksi je pa neizvedljiva. — Rusija je nekaj voljna prepustiti da turške čete zasedejo Vzhodno Rumelijo, a to se mora zgoditi pod evropskim nadzorstvom. Zoper tako nadzorstvo sta pa Anglia in Francija, kateri mislita, da naj bode Turčija za postopanje turških čet le sama odgovorna. Zaradi teh nasprotstev pa najbrž Turkom konferenca ne bode dovolila zaseseti Vzhodne Rumelije. Zategadelj se pa že tudi govori, da Rusi, ali pa Rusi in Avstrije zdrženi zasedejo Bolgarijo in Vzhodno Rumelijo. — Anglia je nekaj popustila svoj predlog, da bi se Vzhodnorumelijci s plebescitom povprašali za svoje mnenje, predlagala je pa nekda, da se odpošlje v Plovdiv posebna evropska komisija, katera bi poizvedovala želje in potrebe prebivalstva. Na podlagi poizvedovanj te komisije bi se še le r-ešilo vzhodno-rumeljsko vprašanje. Ta čas bi se pa v Vzhodni Rumeliji upeljala začasna vlada, katera bi vodil posebni komisar, katerega naj bi imenovala Turčija. Sploh pa imajo vsi dosedanji ukrepi in nasveti le bolj akademično vrednost.

Vsa **bolgarska** vojska, na meji zbrana, pri segla je zopet knezu in sicer sedaj, da hoče verno ostati zastavi zjednjene Bolgarske. Kakor se govori, mislijo v Bolgariji nabratí še novih vojakov. — Dunajski dopisnik „Pokroka“ imel je na Dunaji pogovor z bolgarskim izrednim diplomatiškim poverjenikom Gešovom, ko se je ta vračal iz Londona in Pariza. Gešov bil je prvi predsednik vzhodnorumeljskega naravnega sebranja leta 1879. Pozneje bil je upravitelj vzhodnorumeljskega finančnega oddelka in 1884 postal je guverner narodne banke v Sofiji. Gešov je razložil dopisniku uzroke državnega prevrata v Plovdivu. Dopisnik misli, da je Gešov baš zato potoval v London in Pariz, da je angleški in francoski vlad razložil, kaj je bilo povod prevrata. Diplomat ugovarja, da bi bil v Parizu skušal dobiti kako posojilo. Prevrtata ni proučila bolgarska vlada, ampak le slabo narodno gospodarsko stanje v Rumeliji. Ta pokrajina je največ trpela v zadnjih vojnih in zato bi se bilo moglo posebno gledati na njo, da si opomore njeno narodno-gospodarsko stanje. Vzhodnorumeljski štatut so velevlasti izdelale, ne da bi bile kaj vprašale kakega Vzhodnorumelijca. Zategadelj pa ta štatut ne ugaja razmeram dežele. Ustanovili so velik uradniški aparat, ki napravlja deželi velike stroške. Ker Turčija sme ugovarjati vsem zakonom, katere sklepata vzhodnorumeljsko sebranje, zadnje ni moglo nič storiti za zboljšanje narodnega gospodarstva. Turčija ni dopustila, da bi bila dežela vzela pet milijonov na posodo za podporo kmetijstva, ravno tako je ovirala grajenje železnice Jamboli-Burgas in odpravo carine na izvoz vina in spirituoznih pijač. V Avstriji nekateri prav nič ne poznavajo razmer v Vzhodni Rumeliji, ker sicer bi delegat Dumba ne bil mogel trditi, da v tej deželi ni večina prebivalstva bolgarska. O Srbiji je reklo ta diplomat, da je s prva nameravala napasti Turčijo. Ko je kralj prišel v Niš, so ga pozdravili s klici: „V Makedonijo, v Makedonijo!“ Ko so pa Srbi videli, da so Turki postavili dosti vojakov na mejo, so pa začeli misliti na Bolgarijo. V onih bolgarskih okrajih, katere si hočejo prisvojiti Srbi, ne biva noben Srb. Ko bi si Srbija res prisvojila te okraje, bode si le poveksala število nezadovoljnežev. Diplomat se še vedno motijo o Vzhodni Rumeliji, kakor so se leta 1878 in 1879. Prebivalci te dežele se pa ne bodo več podvrgli vladu, katera jih je izsesavala poslednjih sedem let. — Onih tri sto Srbov, ki so mejo prestopili, je, kakor se iz Sredca poroča, še vedno na bolgarski zemlji. Ker je pa srbska vlada oficialno izjavila, da njena vojska ni prestopila meje, je bolgarska vlada izdala ukaz, da se s temi Srbji, kakor z roparji postopa. — V Sredci in v Plovdivu so konzuli tujih vlastij razen angleškega pretrgali občevanje z bolgarskim knezom in vladom. Državi primanjkuje denarja. V prometu je pa baš sedaj nenavadno veliko angleškega zlata. — Na rumeljsko-turško mejo odposlali so zopet več vojakov. Poslednje dni je tja odšlo pet polkov rezervistov in 2 polka redne vojske.

Srbska vlada zauzakala je, da mora policija posebno paziti na prihajajoče tujce, zlasti na Ruse in Bolgare. Gostilničarji morajo takoj obaviti vse došle tujce. Ta naredba jasno kaže, da v srbskih vladnih krogih vlada velik strah, da bi se narod ne uprl in ne vrgel kralja s prestola. Rusov in Bolgarov se pa zlasti zaradi tega bojé, ker bi ti najprej utegnili narod nahujskati proti kralju.

Novovljena **francoska** zbornica je v torek se ofvorila. Mnogo naroda se je pri tej priliki zbralo pred Bourbonsko palačo, željno pričakajoč otvorenja. Na galerijah se je zbralo mnogo poslušalcev mej njuni mnogo dam iz višjih krovov in diplomativ. Vsi poslanski sedeži so se hitro napolnili. Monarhistom se je videl zadovoljnost na obrazih, da jih je tako veliko število. Od ministrov sta bila navzočna Brisson in Goblet. Ob 2. uri popoludne je starostni predsednik Pierre Blanc ofvoril sejo, in z lepim govorom pozdravil zbornico. Omenjal je, da je Francija pri volitvah izjavila, da hoče ostati republika. Castitam republikancem, rekel je, da so popustili politiku mejsobnih prepirov in se sporazuneli in združili. Delo zjedinenja je končano; da pa bode naše delo plodovito morajo vsi republikanci podpirati močno in energično vlado, katera predstavlja republiko in Francijo, katera bode varovala pravice vseh in izvrševala narodno voljo. Mi, ki nam je dežela dala mandate, storimo najbolje, če se trudimo z zadevami dežele same. Francija je bogata, kar se tiče slave, in želi blagostanja vsem svojim otrokom. Naša najslavnejša misija bodi, da osrečimo Francosko s svobodo, mirom, pravičnostjo in delom. Veliko reformatorsko delo nas še čaka, in mi ga bomo s pogumom in marljivostjo dovršili. Najprej bomo skušali povzdigniti obrtnijo in poljedeljstvo, potem bomo gledali, da zboljšamo stanje delavcem, preorganizujemo upravo, pravičnejše razdelimo davke, upeljemo občeno vojno dolžnost in prikrajšamo aktivno vojno službo. Odločno moramo dalje stopati, da francoske revolucije postavimo korno na glavo. Prišel je čas resnih in radikalnih prememb. Ustanoviti moramo kaj stalneg. Zavarovati moramo republiko proti vsem napadom. Ko se poprimejo socijalnih reform, moramo pokazati, da smo pravi naprednjaki. Dežela seje izrekla o kolonialnih politiki, na njen glas se bode oziralo. Vedno se bomo ozirali na narodnostno čast in korist. Leta 1792, klicalo se je pred narodno zbornico: „Mi pridemo k tebi, Francija, ker pomenjaš svobodo.“ Danes pa kličemo: „Ljubimo te, republika, kakor svojo mater. Služili ti bomo kakor materi, katere nečemo več zgubiti.“ Ta nagovor bil je z velikim veseljem vsprejet. Potem je bila volitev predsednika in podpredsednikov. Voljeni so Floquet, predsednikom, Anatole dela Forge in Blanc pa podpredsednikom. Ravno tako je v isti dan se ofvorilo novo zasedanje senata. Predsednik Leroyer je v svojem nagovoru se toplo spominjal 4 umrli senatorjev. Senatore seje so se udeležili ministri Freycinet, Campenon in Demôle.

Angleški konservativci se nadajajo, da slavno zmagajo pri volitvah, ker liberalci niso jedini mejo seboj. V jednem poslednjih govorov je lord Salisbury posebno napadal Chamberlaina in radikalce zlasti zategadelj, ker hočejo premeniti zemljische zakone, in državni cerkvi odvzeti njen državni značaj. Chamberlain je odgovoril na te napade kratko, a temeljito. Rekel je, da ima državna cerkev velikanska posestva, 200 milijonov funтов šterlingov vredna. Ta kapital porablja se v korist duhovščine, tedaj v korist manjšine prebivalstva. Koliko več bi ta glavica koristila, ko bi se porabljala za izobraženje vsega naroda. Še bolj jasno je pa dokazal Chamberlain, da je treba premeniti zemljische zakone. Sedaj ima 523 osob jedno petino zemlje in 4500 osob pa več nego polovico zemlje v Angliji in Walesu. Na Škotskem so pa razmere še slabše. Tam ima 24 osob nad četrtino in 1700 osob voč vego devet desetin zemlje. Te številke gotovo jasneje govore, kakor najdaljši govor.

Dopisi.

Iz Zagreba 12. novembra. [Izv. dop.] (Naš položaj) — Ni dvombe: Madjari hočejo se nam maščevati za leto 1848. Moč imajo v rokah in zato hočejo, da naš narod, ki je leta 1848. pod poveljništvom slavnega bana Jelačića poslal v boj proti njim hrabre svoje sinove, občuti sedaj vso pezo njihove jeze in osveté. Od one strani, za katero so osodnega leta 1848. plapolale na čelu hrvatske vojske belomodrorudeče zastave na madjarskih ravnicih in pred Dunajskimi zidovi, pa so nas prepustili popolnem našej usodi. In tako bo moral hrvatski narod izpiti kelih trpljenja; — ali do dna — kdo to ve?

Leta in leta, posebno pa od tedaj, ko je odstopil ban Ivan Muzuranić delajo Madjari v to, da bi nas pripravili še ob ono samostalnost, katera nam je ostala vsled falsifikovane nagodbe; sedaj pa jo vlada Tiszina zavilnila sekiro svoje oblasti tako, da se o srečnem udarci mora ob tla zvaliti močno že izpodsekano deblo hrvatske samouprave. Da

bode ta udarec srečen, zato bode skrbela saborska večina.

Ko se je v začetku tega meseca sešel zopet sabor hrvatski, predložila mu je namreč vlada načrt o preustrojstvu uprave. Ta načrt pretresa sedaj odbor trinajstorice, izmej katerih pripadajo opoziciji samo trije. Ker pa se ova člana stranke prava ne udeležujeta razprav, more posamičnim določbam načrta ugovarjati le član neodvisne narodne stranke Zorić. Poudarjati pa mi ni potreba, da so vsi ugovori brezvsežni in da večina vsprijema vse vladine nasvete brez sprememb in brez vsacega daljšega posvetovanja in uvaževanja. Še celo v stilističnem oziru se pri vladinem načrtu ničesar ne izpremeni; — dokaz, da je posvetovanje v odboru gola komedija.

A ogledno si natančneje upravo, s katero hčete osrečiti madjarska previdnost našo domovino. Po novem tem načrtu razdeljena bode odslej vsa dežela v osem županij, katere bodo osnovane isto tako, ko so županije madjarske; z jednim razločkom, da v županijskih skupščinah in v upravnih odborih narodu ne bode prepričeno toliko upliva ko na Madjarskem. Hrvatske županijske skupščine sestavljene bodo tako, da bode v njih vlada povsod in vsekdar imela večino; v upravnih odborih pa bode veliki župan — mali bog, pravi praveči madjarski bog. Res je, da je sedanja uprava pri nas jako slaba in da potrebuje reforme; ali reforma, katero nam napravlja sedaj oholi „magyarország“ je poprava in pejus. Ta reforma prestavlja na hrvatska tla one madjarske naprave, o katerih je grof Aponyi dejal, da so madež na telesu Madjarije, da so prave azijatske naprave.

In zakaj vse to? — Zato, da razlika v upravi čez par kratkih let ne bode Madjaram več zapreka za popolno državnopravno aneksijo Hrvatske. To vidi pri nas že vsako politično dete. A vendar se nahajajo še ljudje, kateri so drzni dovolj, da jim ne zalije rudečica obraza, ko kopljejo z glasovanjem za nove zakonske osnove grob samostalnosti svoje domovine.

Da so mej temi tudi naši bratje Srbi, to nas peče in to nas boli.

Z novo zakonsko osnovo nameravajo Madjari ustvariti tudi prejudico za konečno rešitev Reškega vprašanja. Kakor znano se doslej Reke ni hotela odreči nobena politična stranka hrvatska; še celo pri najintimnejših svojih prijateljih v sedanjej narodnej stranki ni Tiszina vlada glede tega nič opraviti mogla. Sedaj pa je lokavi Tisza stvar zasukal drugače. Jedino samoupravno hrvatsko oblast, ki je doslej imela svoj sedež na Reki — županijsko oblast — prestaviti hoče po novej zakonskej osnovi v Ogulin ter obrazlagata s tem, da bo Ogulin središče nove županije. Ni dvombe, da mu pojde saborska večina na led in potem bode imela Reka — „magyár tenger“ in dosojena bo prej ali slej konečno Madjariji. —

Iz Postojine 10. novembra. (Cerkveno petje.) Odkar se zavedam, imel sem posebno veselje do cerkvenega petja. Petje o božičnih, velikonočnih in Marijinih praznikih napravilo je na mene nanavaden utis, zato sem radostnega srca poleg bratov in sester korakal v cerkev, niti jedne nedelje nesmo izpustili.

In ko smo drugi dan, utrujeni od teškega dela, sedeli na prostem pri skromni južini, zapeli smo pesem, katero smo čuli prejšnjo nedeljo v cerkvi.

Lepo petje nam je ublažilo um in srca toliko, da smo cerkvene zapovedi spoštovali in da danes koristimo človeštvu.

Jasno je torej, da na mojo osobbo (kakor čujem tudi na druge) petje v Postojinski cerkvi tako žalostno upliva, da sem pričel službo božjo zanemarjati. Kakšno pa je to petje?

Misli si, častiti bralec, starčka okolu 80 let starega, ki nema niti jednega zoba. Morebiti, da je bil ta častitljiv mož pred 50 leti še dober pevec, a ko zdaj zapoje, oblije te kurja polt. Ker je ta starček ponosen na svoj glas, zato sedaj pri velikih mašah „solo“ poje, misleč, da ustreza pobožnemu občinstvu. A temu ni tako, kajti v današnjem času, ko cerkveno petje vrlo napreduje, smemo v Postojini nekaj več pričakovati, kakor petje slabotnega starčka.

Jaz se le čudim ponosnim tržanom, da nemajo boljšega okusa do petja. Pri nas imamo več rojenih pevcev, če bi se ti le nekoliko izobrazili, lahko na vsakem koru všečno nastopijo.

Torej potrudite se nekoliko vi, poklicani, in priredejte boljše petje v cerkvi. S tem činom boste veliko duš cerkvi pridobili, sebi pa postavili nevenljiv spomin.

Okraina učiteljska konferencija za Ljubljansko okolico

bila je letos dne 11. t. m. v šolskem poslopji pri sv. Petru v Ljubljani. Udeležili so se je vsi učitelji in učiteljice tega okraja, izvzemši gosp. Bezka, kateri jebolehen.

Še pred 10. uro otvoril g. V. Levstik, c. kr. okrajni šolski nadzornik zborovanje s prijaznim pozdravom na zbrane učitelje in učiteljice ter se zahvaljuje tudi g. Jaborniku, c. kr. okrajnemu komisarju, kateri je zastopal po bolezni zadržanega in za šolo jeko unetega c. kr. okrajnega glavarja gospoda Mahkotó, za čast, katero je s svojo navzočnostjo zbranim skazal. Gospod nadzornik omenja dalje tudi smrti pokojnega g. Rajmunda Pirker-ja, kateri je nad dvanajst let z nenavadno natančnostjo opravljal imenitno službo deželnega šolskega nadzornika in ga je neizprosljiva smrt preselila v 22. dan septembra 1884 v boljši svet.

Za svojega namestnika izvolil si gospod nadzornik gospoda Fr. Papler-ja, nadučitelja v Borovici. Kot zapisnikarja bila sta izvoljena gospoda Pire in Pavlin.

Gospod nadzornik v tako zanimivem, stvarnem in skrbno sestavljenem obširnem poročilu naznana o stanji šol ter pravi, da je bilo v okraji 24 sistemizovanih šol in 3 šole za silo. V 15 šolah bil je pouk poludneven, v 7. celodneven, na večrazrednih pa nekaj celo- in nekaj poludnevnevnega. Izmed šol bile so: 1 čveterorazrednica, 1 trorazrednica, 5 dvo- in 17 jednorazrednic. Po narodnosti bili so učenci na teh šolah Slovenci, izimši 6 Nemcev in 2 Laha. Šolska poslopja v tem okraji svojim namenom takole zadostujejo: 6 prav dobro, 13 dobro, 4 srednje, 2 slabo. Posebno toplo tudi priporoča g. nadzornik, da naj učitelji skrbe za snažnost šolskih prostorov in pa da se šolske sobe zadostno prezračajo. Z učili in učnimi pripomočki so šole v nekaterih krajih dobro, v drugih manj dobro prekrbljene.

Vsi učencev v tem okraji od 6–12 leta bilo je 6005 in pa 36 učiteljev; v 3 šolah za silo pa 217 učencev, katere so poučevali duhovniki.

Šolsko obiskovanje bilo je v 8 šolah zelo redno, v 9 povoljno, drugod pa neredno. Šolska disciplina bila je povsod dobra, le na štirih šolah nepovoljna; tudi šolski spisi so na 20 šolah polnoštevilni in uzorni.

Vsapehi šolskega poduka bili so v 6 šolah prav dobr, v 10 povoljni in v 8 pomanjkljivi.

Gospod Bregar, učitelj iz Št. Vida, imel je praktični poskus in sicer, kako se ima zemljepisje učencem nižje stopinje razlagati in je svojonalogo prav povoljno rešil. Tudi skrbno sestavljeni referat — o gosdodinjstvu in ženskih ročnih delih — gospodičine Ahčinove, učiteljice iz Preserja, napravil je dober utis na navzočne in gotovo bi bil še z večjo pohvalo vsprejet, da ni bil — nemški.

Poročilo g. Adamiča o učiteljski knjigarni se brez debate vsprejme in računi odobre; baš tako se vsprejme tudi g. Podkrajška nasvet — katere knjige naj se nakupijo v prihodnje za bukvarno.

V knjižnični odbor bili so izvoljeni gg. Adamič, Podkrajšek, Bregar in Črne, v stalni odbor pa gospodje Papler, Govekar, Bregar in Kermavner.

Ob 1. uri zaključi g. nadzornik konferencijo, zahvaljuje se učiteljstvu za vestno zanimanje pri obravnavi, kakor tudi referentom za njihov trud; zahvali se g. c. kr. okrajnemu komisarju, ki je zbor počastil s svojo navzočnostjo, ter s trikratnim „slava in živio-klicem“ presvetlemu cesarju sklene zborovanje, na kar zbrani učitelji naudušeno zapojó cesarsko pesem. Ko se še g. nadučitelj Papler v imenu učiteljstva zahvali g. nadzorniku, da je tako vrlo in nepristransko vodil zborovanje, razdelil je g. c. kr. okrajni komisar učiteljem potnino in učitelji podali so se k skupnemu obedu k Ferlincu, kjer so bili ceno in dobro postreženi.

Domače stvari.

— („Klub pisateljskega društva“) bode imel spet jutri, 14. t. m. svojo zabavni večer ob 8. uri v steklenem salonu Čitalnice Ljubljanske. Nadaljeval bode g. profesor Vrhovec svoje čitanje: „Ljubljana pred sto leti“. — Z več

stranj smo zvedeli, da so nekoji rodoljubi se izrazili, da bi radi pristopili „pisateljskemu podpornemu društvu“, toda ne mogo, ker neso pisatelji. Istim, kakor vsem Slovencem se naznanja, da društvenik pisateljskega podpornega društva lehko postane vsak, kdor le 2 gl. na leto plača, in da ni nikakor potrebno, da bi tudi bil sam pisatelj.

— (Poddržnica) družbe sv. Cirila in Metoda ustanovila se je preteklo nedeljo v Trstu. Predsednik je g. Fabris, župnik pri sv. Jakobu; podpredsednik g. Sever, kaplan pri sv. Jakobu; tajnik in denarničar g. Varl, koperator pri sv. Antonu; odborniki: L. Seražin, hišni posestnik v Trstu, B. Baša, mehanik, J. Mavrič, pisar pri Lloydu, A. Hrvatin, posestnik, J. Bunc, magacinski nadzornik in J. Primožič, nadzornik pri Lloydu.

— (Za višjo obrtniško šolo v Gradci) dovolilo je učno ministerstvo pet ustanov učencem velike realke v Ljubljani.

— (Čitalnica v Šiški) priredi besedo s plešom na Martinovo nedeljo dne 15. novembra t. l. v prostorih Koslerjeve zimske pivarne. Vsopred: 1. A. Förster — „Slava Slovencem“, moški zbor. 2. Weber — „Euriante“, ouvertura za glasovir, 4ročno igrata gg. Sohor in Pribil. 3. F. S. Vilhar „Pobratimija“ moški zbor. 4. Berilo o „mističnih prikaznih človeškega duha“, spisal dr. J. Vošnjak. 5. Mendelsohn — „Jesenska“, za ženske glase, s spremljevanjem na glasovirji. 6. Rode — VII violin-koncert, svira g. A. Sohor, spremljuje na glasovirji gosp. Pribil. 7. E. S. Vihar — „Bledi mesec“, mešani zbor. „Zamujeni vlak“, vesela igra v 5 dejanjih. Besedi sledi tombola in potem ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina 20 kr. Častiti društveniki so ustopnine prosti.

Odbor Šišenske čitalnice.

— (Zvez slovenskih posojilnic) Občni zbor tega društva bode prihodnjo nedeljo t. j. 15. t. m. ob 3. uri popoludne v čitalnični predvorani v Ljubljani. Dnevni red je sleden: 1. Poročilo načelnika o stanji društva. 2. Poročilo o časniku „Zadruga“. 3. Pogovor o prednugračenji društvenih pravil. 4. Volitev načelnika in odbora. 5. Razni nasveti. Vsaka posojilnica ima po §. 11. pravil poslati vsaj jednega pooblaščenca k občnemu zboru. Udeležiti občnih zborov se pa smejo tudi drugi združniki v zvezi stojecih posojilnic in pa tisti, ki se za razvoj naših denarnih zavodov, ustanovitev novih posojilnic itd. zanimajo. Opozorujemo tudi mi vse posojilnice in posamične prijatelje posojilnic, sploh vse tiste, ki se zanimajo za razvoj naših domačih denarnih zavodov, ki so steber vsega naravnega napredka, da se udeležijo v mnogobrojnem številu tega občnega zpora.

— (Kresnico) videla sta včeraj gg. Boltavzer in Milavec na „Kodelovem“ pod Ljubljano.

— (Železnico Hrpelje-Trst) začeli so ta teden delati mej Ricmanji in Borštom. Delo prevzel je, kakor piše „Naša Sloga“ neki Bianchi iz Italije, a odstopil vsa dela podpodjetnikom in delavcem, ki so vsi iz italijanske kraljevine. In tako bode tudi pri tej priliki dobiti in zaslužek imel tuje, domačini pa smejo gledati.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Vipava 13. novembra. Bivšega predsednika krajnega šolskega sveta Laha Deperisa popolnem odstranili. Predsednik voljen dekan Erjavec, namestnik dr. Kenda. Živelji narodni Vipavci!

Dunaj 13. novembra. „Politische Correspondenz“ brzojavlja se iz Niša: Nečuvena bolgarska izzivanja, katera imajo že značaj neposrednih napadov na čast Srbije, utegnila bi preprečiti najboljše mirovne namene Srbije. Kralj poklical je brzojavno vse ministre v ministrski sovet v Niš.

Sofija 12. novembra. Srbska četa, ki je zasedla bolgarsko ozemlje ob meji, umaknila se je čez mejo nazaj, pustivši pri Črnem vrhu predstraže, katere so brezvsežno streljale na nekega bolgarskega časnika.

Manchester 12. novembra. V velikem skladischi pavole L. Behrensa in sinov navstal ogenj. Škoda ceni se na 50.000 funfov šterl.

Berolin 12. novembra. Državni kancelar predlagal bode v državnem zboru posojilo 35 $\frac{1}{2}$ milijona, od katerih se bode porabilo 10 milijono

za vojsko, 25 milj. za izredne troške za vojno bodovalo.

Odesa 12. novembra. Od tu odhajajo vsak dan večji oddelki grških prostovoljcev na Grško.

Vspomni zdravilni vseh. Vsakešno trganje po hrbitu in udih ter bolečine v členkih vspomni ozdravi manjanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpoljiva po poštrem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

4 (11-8)

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
nov. 7. zjutraj	745.22 mm.	4.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.	
12. 2. pop.	744.10 mm.	7.6° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.	
9. zvečer	744.10 mm.	3.8° C	sl. vzh.	obl.		

Srednja temperatura 5.3°, za 0.9° nad normalom.

Vremensko poročilo 12. nov. Po vsej Evropi je zračni tlak tako visok in tako jednakomerno razdeljen. Vetrovi so slabi. Vreme največ jasno, zjutraj megla. Temperatura se ni spremnila. Morje mirno. Pričakovati nobene spremembe vremena.

Dunajska borza

dné 13. novembra t.l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		82	gld.	35	kr.
Srebrna renta		82	"	85	"
Zlata renta		109	"	25	"
5% marenca renta		99	"	90	"
Akcije narodne banke		866	"	—	"
Kreditne akcije		2.2	"	30	"
London		125	"	65	"
Srebro		—	"	—	"
Napol.		9	"	98	"
C kr. cekini		5	"	94	"
Nemške marke		61	"	75	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	126	"	50	"
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	172	"	—	"
Ogrska zlata renta 4%		97	"	95	"
" papirna renta 5%		90	"	50	"
5% štajerske zemljisci odvez. oblig.		104	"	—	"
Dunavske reg. srečke 5%	100 gld.	116	"	75	"
Zemlj. ob. avstr 4% zlati zast. listi		125	"	50	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		115	"	25	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		106	"	50	"
Kreditne srečke	100 gld.	176	"	50	"
Rudolfove srečke	10 "	17	"	80	"
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	97	"	25	"
Tramway-društvo velj. 170 gld. a.v.	187	"	50		

Zahvala.

Za častno mnogobrojno udeležitev p. n. občinstva pri pogrebu mojega ranjega iskreno ljubljenega sopoga, potem za darovane mnoge in krasne vence, kakor tudi za ginaljivo petje gg. čitalniških pevecov izrekam podpisana najiskrenje zahvalo.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1885.

J. Oblak.

Tropinec in žganje iz vinskih drožij,
staro in novo blago, prodaja na drobno in d. belo
JANEZ WAGNER, posestnik žganjnica v
Modernu na Ogerskem. (624-7)

Hiša št. 22 v Kamniku

po domače „pri Krištofu“, kjer je že skozi 30 let vedno hotel in restavracija, tedaj pripravna za oštirja, se dà za več let v najem. — Hiša ima spodaj 5 sob, veliko kuhinjo, kamrico, veliko vežo, velike kleti, v prvem nadstropju 9 sob, dve kuhinji, veliko vežo; pri hiši veliko dvorišče, veliko gospodarsko poslopje, vrt in polje; v hiši se že nahajajo vse oštirju potrebne priprave, na pr. mize, klopi, stoli itd.

Natančneje pove gosp. France Eksler, meščan v Kamniku. (667-3)

Dr. Spranger-jeve kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni sovetnik dr. Bücking, medicinski sovetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodenim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, kréu v želodeci, omedlevicu, glavobolju, trebušobolju, zasišenju, želodnej kislini, vzdiganju, omotici, koliku, skrofelnju itd., proti zlatih žili, zapretju. Hitro in brez bolečin meče in povrnojno slast do jedij. Poskusite samo z malim in preprajte se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.

Pri gospodu lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu, na Presirnovem trgu. (716-87)

Kdor pristno Brnsko volneno blago

dobivati želi, obrne naj se z zaupanjem na
najstarejšo Brnsko firmo za suknjo

Meter po 2-7 gld. MORITZ BUM v BRNU.

Več izvoženih voz

se po nizki ceni preda (672-2)

v Igriških ulicah št. 8.

Zasobnik

želi se udeleževati z zneskom od 3000 do 4000 gld. pri kakem solidnem podjetju. — Ponudbe v sprejemata Fran Müller-jev Announce-Bureau v Ljubljani. (675-1)

H. BRANCHETTA

zaloga klobukov

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 7,
poleg gledališča.

priporoča svojo bogato zalogo svilnatih in klobukov iz klobučine, kap, specijalitet klobukov za dečke, slamnikov vsake vrste. (495-13)

CHAPEAUX-CLAIQUES

domače in inozemske izdelke, po najnovejši obliki in faconu.

Najkulantnejša postrežba se zagotavlja.

Tekoče zlato in srebro

za zlačenje in zboljšanje okvirjev; lesnih, kovinskih, porcelanastih in steklenih stvarij; za posrebrjenje kovinskih stvarij. Vsakdo kako lahko s tem pozlati ali posreberi vsako stvar. Cena steklenici 1 gld. Proti gotovemu plačilu (tudi v pismenih znamkah) ali proti povzetju se dobiva pri L. Feith-u ml. v Brnu (Moravsko). (681-1)

Cesarsko, marcino

in Bock-pivo

iz pivovarne
bratov Koslerjev

(6-44) priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. MAYER-jeva

trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Za zimsko zdravljenje!

Nova napolnitev

medicinalnega

ribjega olja.

Pristno in jako zdravilno.

1 steklenica 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.

Prodaja (674-1)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Umrli so:

8. novembra: Apolonija Pavlič, kriječeva žena, 52 let, Reber st. 9, za sušico.

10. novembra: Ana Marija Kožca, konduktjerja žena, 37 let, Sv. Petra cesta št. 51, za mrtvoudom. — Ignacij Forstner, bivši črevljari, 65 let, Gradišče št. 11, za rakom.

11. novembra: Vincencij Fellner, dñinar, 28 let, Poljanški nasip št. 50, za vnetjem sapnika.

V deželnej bolnici:

9. novembra: Neža Rihar, gostija, 65 let, za oslabljenjem moći.

10. novembra: Marija Ilavar, gostija, 70 let, za pljučnim edemom.

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Stari trg št. 24,

ima še v zalogi in priporoča kakih 300 knjig:

„Glasi domorodni“, zložil Lovro Toman,

8°, 140 strani. — Da bi se knjige hitreje razprodale, zni-

žal je ceno od 60 kr. na 20 kr. (677-1)

Učiteljica

srbskega in ruskega jezika

poučuje ta dva jezika po praktični metodi po nizki ceni. — Udeležitelji naj se oglašijo najdalje do nedelje pri upravnosti „Slovenskega Naroda“. (678-1)

CHAMPAGNE
AYALA & CO.
Glavna zaloga v Ljubljani pri
Varstvena znamka. g. PETER LASSNIK-u.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresegno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci,

in nepresegno zoper neslast do jedi, slabih želodec, smrdečo sapo, naplnevanje, kislo podiranje, žoljanje, katar v želodec, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in sloz, zoper zlatencio, gnus in blijuvanje, da glava ne boli, (če izvira bolečina iz želodeca), zoper krč v želodec, preobloženje želodeca z jedjo ali pičajo, drve, zoper bolezni na vratnicah, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Presirnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Josip Bergmann. V Postojnji: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmid. V Kraju: lekar Drag Savnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlji: lekar Ivan Blažek. V Škofje Loka: lekar Karol Fabiani. V Reki: lekar Ant. Mizan.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš Izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnene besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečetena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnisko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemajajo teh znakov istinitosti, naj se zavrejo kot ponarejenci in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj nazioni, da bodo sodniški kaznovani izdelovalci in prodajalci. (90-40)

NEUSTEIN-ove posladkorjene